

Хто не знає історії, як Три королі, побачивши зірку, що їй ми називаємо тепер Різдвяною, вирушили до маленького тоді Вифлеєму привітати народження Ісуса і принесли йому дари? Мельхіор — золото, Балтазар — ладан, а Каспар — миро.

І мали необачність похвалитись царю Іроду в Єрусалимі, що народився Владика світу, Цар царів — одно слово, той, на кого всі чекали, що він прийде і порятує світ. Ці добрі, благочестиві люди подумали, що мають справу з порядним монархом, якого ця новина втішить.

І що найдивніше, трійко королів були мудрецами, чарівниками і вмiли читати Книгу неба й розумілися на людях незгірше, ніж на зорях. Та в цю мить щось затуманило їм голови, і вони вчинили те, що вчинили. А коли прозріли, то вирішили по дорозі назад оминати Єрусалим, аби зайве не сказати Іроду про Боже дитя. І заблукали в пустелі, хоч завжди дуже добре визначали шлях. Утім не було їхньої провини — світ змінився і зоряна карта, яку вони тримали в себе у головах, вже нікуди не годилась.

— Викиньте тоту карту собі з голови, — мовив Мельхіор. — Бо вже видите, куди вона нас завела.

— Е, та кудись зайдемо! — махнув головою Балтазар. — Людей сппитаємо.

— Ага, сппитаємо! — буркнув Мельхіор. — З нами тепер не те що люди, а й звірі розмовляти не захочуть, бо ж ми підвели Боже дитя.

Балтазар зітхнув, згадавши, що його верблюд, на ймення Окраса Пустелі, відмовився повертатись і залишився при стаєнці, де зараз були Марія, Йосип і маленький Ісус. А при них усіляка худобина і пастухи, що теж зауважили сходження Вифлеємської Зірки. Терновий Кущик Каспара і Ясна Зіронецька Мельхіора теж залишились. Не вплинули на них ні вмовляння, ні погрози, одне товкли: хочемо бути при Володарі світу.

Щоправда, лагідна й добра Ясна Зіронецька шепнула на вушко Каспару, що зоряна карта у неї в голові теж перемінилась, і дороги додому вони не знайдуть, на її превеликий сором, вибачай, дороженький господарю. Бо то, власне, чотириногі навігатори вели королів до Різдвяної зірки, поки ті, погойдуючись у сідлах, любесенько собі дрімали, відколи зустрілись на кордонах Іродового царства і продовжили шлях у приємному товаристві.

Так, було щось сильніше за чари Трьох королів, і всі їхні віщування тепер не варті були навіть ламаної драхми.

Після слів Мельхіора мандрівники відчували себе геть стомленими і голодними, а тому сіли перепочити під скелею, біля якої росло кілька миршавих кущиків. Вони прийшли у Вифлеєм уночі і зараз теж була ніч, яку освітлювали нові

зорі. Жодної з них вони не впізнавали. Три королі вважали, що зорі ліпляться до кришталевого піднебесся, цього їх навчили у школі, а те, чого навчили в школі, ще важче викинути з голови, ніж зоряну карту, яку вони здобули самі, роками спостерігаючи за небом. Хтось час від часу відчіпляв зірки і, поплювавши на них, приліплював у іншому місці. Цього Хтося королі називали Небесним Пастухом. Видно, трава для зірок закінчилась і треба було перегнати усіх гамузом на інше місце. А потім, коли зірки опиняться на свіжому пасовиську, можна буде створити нову карту.

— Як ви гадаєте, панове, — спитав Каспар, — скільки триватиме отой хаос на небі? Мені на правду від нього моторошно.

Каспар був наймолодшим серед королів і так далеко ніколи не вибирався. Був би хоч почет чи пару слуг, але Голос, що повелів їм іти назустріч Месії, забороняв усякий супровід.

— Колись та закінчиться, — мовив незворушно Балтазар. — Можемо тутка пересидіти, можемо піти до найближчого міста, аби тільки не до Єрусалиму.

Він передбачливо попросив їжі у пастухів, що теж прийшли подивитися на диво-дитину, і витяг ячмінний корж з торби.

— Перепрошую, — мовив король, — що пахне ладаном. Але що є, то є. Як казали мої мама: «Як маєш в торбі, то сядеш на горбі».

— Я б не радив сідати на горбі, тутка хоч не дме і не так зимно.

Королі розділили корж на три частини, поїли, відламуючи по шматочку. Корж був такий сухий, аж дряпало горло.

— А де вода? — поцікавився, прокашлюючись, Мельхіор.

— Нема, не дали. Вся вода пішла на першу купіль Дитятка. Пастухи сказали, що раз ми чарівники, то для нас добути воду бодай з каменю не проблема.

Три королі замислились. Кожен боявся зізнатися, що може осоромитись перед друзями, якщо не вдасться видобути воду з каменю, до того ж у чужій країні, де на них із підозрою дивилась кожна пташка. Нарешті Балтазар здогадався перевести розмову на інше:

— Пастухи ще питали, пощо ми принесли такі дарунки, з яких родина не може скористатись.

— А ти що?

— Я сказав, що королі іншого не дарують, а тим паче царственій особі. Не буду ж я розкривати таємний смисл наших дарів тим, хто нічого не тямить у філософії, алхімії й астрології!

— Еге ж! — погодився Мельхіор. — Бо все перекрутять. Але за золото можна купити собі пристойний будинок, аби Цар царів не був жебраком. Від того здоров'я йому не прибуде. Що робити з золотом, всяк знає, так що мій дар не здатні оцінити тільки ті, хто в очі не бачив золота. А таких мало на світі. Щодо ладану і мира, то з цим, звісно, складніше. Сподіваюсь, ти, Балтазаре, пояснив цим добрим людям, чому ви з Каспаром принесли їх, а не, приміром, коштовний крам, аби Дитя не спало на снізі?